

یادداشت های پراکنده

از مرجان کمال به زبان فرانسوی

مترجم: فریده نوری کمال

قسمت نهم

زاهد بودم، ترانه گویم کردی   سر فتنه بزم و باده جویم کردی
سجاده نشین با وقاری بودم   بازیچه کودکان گویم کردی

تعریف از پلان بدیل

«Alternative Livelihood Plan»

عبارت از پلان کشت بدیل (ALP) که یک پروگرامی انکشافی دهات بوده و دلالت به کم کردن زارعین و دهاقین از وابستگی در مقابل کشت کوکنار، توسط تطبیق یک طریقه نو و مناسب اقتصادی می باشد. این پروگرام از ماه مارچ سال ۲۰۰۵ تا مارچ ۲۰۰۶ برای مدت یک سال، نشان دهنده یک مقدار هنگفت پول که عبارت از ۴۹۰ میلیون دالر تخمین گردیده بود.

سه تمویل کننده اصلی، عمده و مهم، که به ترتیب اهمیت، عبارت از پروگرام انکشافی ایالات متحده امریکا (USAID) (۶۴ فیصد تمویل کننده) اتحادیه اروپا (۱۶ فیصد) تمویل کننده و دیپارتمنت انکشافی بین المللی انگلستان (۷ فیصد) تمویل کنندگان را تشکیل می داد.

از این پول ۳۶ فیصد آن برای تمویل پروژه های خورد، راساً به آژانس های که در پروگرام پروژه های مختلف تمویل بدیل کار می کردند، داده شد.

۵۴ فیصد فوند برای پروگرام های ملی (Nationaux) تخصیص داده شد، پولی که به دولت افغانستان داده شد (Afghan Reconstruction Trust Fund) تا این پول جامعه بین المللی را برای پروژه های انکشافی وزارت خانه های مختلف تقسیم نماید که از جمله ادارات ، زیادتترین فوند به وزارت احیاء و انکشاف دهات اختصاص داده شد.

خلاصه قرار راپور (UNDCP) دفتر ملل متحد مجادله علیه مواد مخدر و جرایم ، (Office des Nation Unies de Lutte Contre la Drogue et la Criminalité)

سال ۲۰۰۵، این سال برای تهیه و فراهم کردن یک تعداد خط مش های بزرگ و برای به راه انداختن پروگرام های دو جانبه و یا کمک از طریق پروگرام های ملی به شمار رفت.

- دادن پول نقد در دهات و قصبات به قسم قرضه های کوچک برای فعالیت و بلند رفتن تولیدات و خلق نمودن کار،

- تقویه بخشیدن یا سالم ساختن ساختار ها جهت بلند بردن تولیدات زراعتی و راه یافتن آن به بازار های داخلی، و دوباره سازی زیر بنا ها،

- عرضه نمودن تخم های بذری اصلاح شده، حمایت از تولیدات زراعتی که دارای ارزش بلند غذایی باشد،

- بلند بردن ظرفیت دولت،

تغییرات بسیار کم نظر به سال های ۱۹۹۰ به ملاحظه می رسد، زیرا شیوه و یا طرز تحقق بخشیدن پروگرام به عین منوال باقی مانده و تغییر نکرده است. تزریق کردن پول یا دادن پول هنگفت برای انکشاف کشت بدیل ، که برای ده ولایت تولید کننده کوکنار به مقدار زیاد اختصاص داده شده بود، برای پروژه های خورد و ریزه پراکنده شد.

درست است که یک تعداد پیشرفت ها دیده می شد، از قبیل پروگرام کشت بدیل، بلند بردن ظرفیت دولت، دادن پول نقد از طریق وام ها و قرضه ها، و راه یافتن موادی غذایی در بازارها یاد آوری

شد، اما باز هم کشت کوکنار، تولید و قاچاق تریاک به همان حال خود که در سال های ۱۹۹۰ بود باقی ماند.

وخیم تر از همه که به صورت واضح در باره طریقه بلند رفتن ظرفیت دولت گفته نشد، مخصوصاً در موارد که شاید یک تعداد از مامورین دولتی محلی متهم به قاچاق هستند. برای تطبیق پروگرام کشت بدیل که دارای یک اصل یا موضوع ضمنی است، کفایت می کند که یک « فرصت نو اقتصادی » را روی کار آورد تا عبور از فعالیت غیر مجاز به فعالیت مجاز یا مشروع صورت پذیر گردد.

انتقاداتی که دَوید منسفیلید در سال (۲۰۰۱) (David Mansfield) در مورد پروگرام های که تهیه شده در سال های ۱۹۹۰ داشت، هنوز هم موضوع اخبار روز است:

- منحرف شدن از اصل موضوع، و ریفرانس دادن به یک تصور نیو کلاسیک (néo classique) برای بلند بردن مفاد بیشتر: همرا با تهدید به نابودی، زارعین دیگر انتخاب کشت کوکنار را نخواهند کرد. زیرا می بینند که یک راه نو « فعالیت و فرصت اقتصادی » باز می گردد.

- یک سر آغاز غلط: تمامی زارعین کشت کوکنار همه شان متجانس و یک پارچه بوده و دارای عین محدودیت ها می باشند، و برای رجوع به تولیدات مشروع که دارای ارزش غذایی بلند باشند عین ظرفیت ها را دارند.

از لا به لای تأثیر کشت بدیل و مخصوصاً طریقه های نابودی کشت کوکنار، و با مشاهده استعمال راه ها و طریقه های مختلف، ما ناظر ارتباط قوت بین بازیگران مختلف هستیم.

پلان کشت بدیل و رابطه به قوت های محلی:

استفاده سیاسی از گفتار و خطابه بر علیه کوکنار توسط شورشیان

پلان کشت بدیل (ALP) و تقسیمات غیر مساویانه ثروت و دولت:

تقسیم غیر مساویانه زمین در افغانستان به صورت قطعی توسط پلان کشت بدیل در نظر گرفته نشده است. دهات و قصبات از زمین داران بزرگ تا به کارگران روز مزد به یک تغییرات و تنوع گوناگون اجتماعی مواجه گردیدند، و این تغییرات، از انواع مختلف داد و گرفت که قبلاً موجود بود از گرفتن اجاره تا کاری روزمزد، و یا دست مزد که توسط یک قسمت خورد یا یک بخش خورد تولیدات پراخته می شد را، در بر می گرفت.

کشت کوکنار نیز واضحاً در این تنوع اجتماعی گنجانیده می شود. کسانی که توسط نابودی کشت کوکنار متأثر گردیده اند، به طور دیگر به این غیر موازنه بودن اقتصاد جواب می دهند. برای کتگوری های بسیار آسیب پذیر، کشت کوکنار، قسمی که قبلاً ذکر شد یگانه وسیله راه یافتن به پول نقد، از طریق وام های کوچک سلام (salam) و هم یگانه طریقه راه یافتن به زمین و آب می باشد: مالکان زمین بالای دهاقین و زارعین کشت کوکنار را تحمیل می کنند، و به عوض آن زمین در اختیار شان می گذارند. کشت کوکنار به کتگوری فقیر اهالی دهات اجازه داشتن به یک روز مزد و پیدا نمودن راه به یک کار را می دهد.

ادامه دارد